

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 58Cb/14/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219200489
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Kudravá
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2019:1219200489.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II, v právnej veci žalobcu: Autoškola Progres, spol s.r.o., Holého 716/38, Senica, IČO: 31 433 367, právne zastúpený: JUDr. Jindřich Stoszek, advokát, Černyševského 26, Bratislava proti žalovanému: Groupma poisťovňa a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, Miletičova 21, Bratislava, IČO: 47 236 060, o zaplatenie 5.027,90 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie z a s t a v u j e.

II. Žalovanému sa voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojím podaním doručeným súdu dňa 30.01.2019 domáhal zaplatenia sumy 5.027,90 Eur z titulu neukončenia likvidácie poisťnej udalosti.

2. Podľa ustanovenia § 61 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

3. Podľa ustanovenia § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

4. Podľa ustanovenia § 67 CSP, každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony.

5. Podľa ustanovenia § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“)

6. Podľa ustanovenia § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

7. Podľa ustanovenia § 18 ods. 1 a 2. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby. Právnickými osobami sú:

- a) združenia fyzických alebo právnických osôb,
- b) účelové združenia majetku,
- c) jednotky územnej samosprávy,
- d) iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon.

8. Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“), organizačnou zložkou podniku sa rozumie odštepny závod alebo iný organizačný útvar podniku podľa tohto zákona alebo osobitného zákona. Odštepny závod je organizačná zložka podniku,

ktorá je ako odštepny závod zapísaná v obchodnom registri. Pri prevádzkovaní odštepneho závodu sa používa obchodné meno podnikateľa s dodatkom, že ide o odštepny závod.

9. Podľa ustanovenia § 7 ods. 2 Obchodného zákonníka, obdobné postavenie ako odštepny závod má aj iná organizačná zložka, ak zákon ustanovuje, že sa zapisuje do obchodného registra.

10. Podľa ustanovenia § 21 ods. 1 Obchodného zákonníka, zahraničné osoby môžu podnikáť na území Slovenskej republiky za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu ako slovenské osoby, pokiaľ zo zákona nevyplýva niečo iné.

11. Podľa ustanovenia § 21 ods. 3 Obchodného zákonníka, podnikaním zahraničnej osoby na území Slovenskej republiky sa rozumie na účely tohto zákona podnikanie tejto osoby, ak má podnik alebo jeho organizačnú zložku umiestnenú na území Slovenskej republiky.

12. Podľa ustanovenia § 21 ods. 4 Obchodného zákonníka, oprávnenie zahraničnej osoby podnikáť na území Slovenskej republiky vzniká ku dňu zápisu podniku tejto osoby alebo jeho organizačnej zložky do obchodného registra v rozsahu predmetu podnikania zapísanom v obchodnom registri. Návrh na zápis podáva zahraničná osoba.

13. Medzi neodstrániteľné nedostatky podmienok konania, ktoré spôsobujú, že súd musí konanie zastaviť, patrí aj nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania (procesná subjektivita). Predpokladom procesnej subjektivity je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva.

14. Organizačná zložka podniku zahraničnej osoby nemá postavenie právnickej osoby. S jej zápisom do Obchodného registra SR nie je spojený vznik právnej subjektivity, t.j. zápisom do Obchodného registra sa organizačná zložka podniku zahraničnej osoby nestáva právnickou osobou, nie je samostatným právnym subjektom, ale časťou podniku zahraničnej osoby - podnikateľa. Uvedené vyplýva inter alia aj z päty listín adresovaných žalobcovi zo strany žalovaného (kto je zriaďovateľom žalovaného). Žalovaný tak, ako je označený v žalobe, nemá spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva a teda nemá ani spôsobilosť byť stranou v spore a túto spôsobilosť mu nezávisle od hmotnoprávnej subjektivity nepriznáva ani zákon. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania na strane žalovaného v čase začatia konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, na ktorú skutočnosť je súd povinný prihliadať v akomkoľvek štádiu konania, a preto pri aplikácii citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol o zastavení konania.

15. Ani skutočnosť, že zahraničná osoba je oprávnená podnikáť na území SR podľa ustanovenia § 21 Obchodného zákonníka, nemení nič na tom, že organizačná zložka zahraničnej osoby nemá právnou subjektivitu, nemá spôsobilosť byť stranou sporu. Žalovaný mal byť označený obchodným menom, právnou formou a sídlom podnikateľa, spolu s uvedením jeho IČO, ku ktorým údajom malo byť uvedené obchodné meno organizačnej zložky, jej sídlo, IČO a len v takomto označení žalovaného ako strany sporu by bolo možné konštatovať, že žaloba bola podaná proti spôsobilému účastníkovi súdneho konania. Obdobný právny názor bol vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/136/2016 zo dňa 28.06.2016, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/423/2012 zo dňa 27.02.2013, NS SR sp. zn.7Cdo/72/2013 zo dňa 26.04.2014.

16. Vzhľadom na uvedené, súd má za to, že podanie netrpí vadami podania, ktoré by bolo možné odstraňovať prostredníctvom ustanovenia § 129 CSP, ale žalobca žaloval subjekt bez právnej subjektivity. V prípade ak je žalovaným zahraničná právnická osoba, ktorá podniká na území Slovenskej republiky, je vždy potrebné žalovať zahraničnú právnickú osobu. Prostredníctvom pobočky zahraničnej právnickej osoby, zahraničná osoba koná, ale samotným nositeľom hmotnoprávnej subjektivity a tým pádom aj procesnoprávnej subjektivity je zahraničná právnická osoba. Súd ma za preukázané, že v danom prípade žalobca žaloval pobočku zahraničnej poisťovne, ktorá vzhľadom na vyššie uvedené nedisponuje procesnou subjektivitou. Teda konanie trpí neodstrániteľnou procesnou podmienkou a súd preto konanie zastavil.

17. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Podľa ustanovenia § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

19. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 256 ods. 1 CSP. Vzhľadom na to, že žalobca procesne zavinil zastavenie konania, žalovaný má nárok na náhradu trov konania. Nakoľko však žalovanému v konaní podľa stavu súdneho spisu nevznikli žiadne trovy, súd ich žalovanému nepriznal. Súd dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6Cdo/5/2017, v ktorom tento uviedol nasledovné: „Dovolací súd považuje za potrebné dodať, že princípu rozumnosti v práve (princíp „zdravého rozumu“) chrániaceho hodnotu racionality, vyvoditeľného z idey právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy slovenskej republiky, a tiež princípu efektivity vyplývajúceho z čl. 17 CSP, nezodpovedá taká interpretácia a aplikácia ustanovenia § 262 ods. 1 a 2 CSP, výsledkom ktorej je rozhodnutie súdu obsahujúce výrok, že strana sporu má nárok na náhradu trov konania, hoci je v čase rozhodovania súdu zrejmé, že jej žiadne trovy nevznikli a už ani vzniknúť nemôžu, a tiež následné rozhodnutie súdu obsahujúce výrok, že strana sporu je povinná zaplatiť druhej strane náhradu trov konania vo výške 0,00 €. Takéto výroky sú za danej situácie rozporné a nerešpektujúce zásadu podľa ktorej z nemožného právo (nárok, záväzok) nevznikne, resp. že k nemožnému sa neprihliada (impossibilia nulla obligatio est - nemožné nezakladá záväzok - D 50, 17 185 - Celsus). Odporujú zároveň všeobecnému poznaniu, že „z ničoho nič nevznikne“ (Lukretius). Navyše rozhodnutie súdu ukladajúce povinnosť plniť, ktoré je v skutočnosti rozhodnutím o uložení povinnosti neplniť (resp. rozhodnutie ukladajúce povinnosť plnenia a zároveň neplnenia), oslabuje autoritu súdov a dôveryhodnosť výkonu súdnictva.“

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,

- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.